

Πασχαλινὸν μήνυμα τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν
κ.κ. Κυρίλλου πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ποιμένας, διακόνους, μονάζοντας καὶ
πάντα τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας

Σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς, σεβαστοὶ ποιμένες καὶ διάκονοι, πανέντιμοι
μοναχοὶ καὶ μονάζουσαι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,

*Κατ'αὐτὴν τὴν κλητὴν καὶ ἀγίαν ἡμέραν, τὴν πλήρη πασχαλινῆς χαρᾶς καὶ
θαυμασίου φωτός, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἀπὸ καρδίας εἰς καρδίαν
μεταφέρεται τὸ ζωηφόρον ἄγγελμα:*

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Διὰ τῶν λόγων τούτων ὁμολογοῦμεν τὴν ἀκλόνητον πίστιν εἰς Ἐκεῖνον,
μετὰ τοῦ Ὁποίου συνειστήκεμεν παρὰ τῷ Σταυρῷ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν,
μετ' Ἐκεῖνου, τὸν Ὁποῖον ἐθρηνήσαμεν ὁμοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ μυροφόρων
γυναικῶν, δεόμενοι ἔμπροσθεν τοῦ Ἐπιταφίου. Σήμερον δέ, ὁμοῦ μετὰ τῆς
Στρατιᾶς τῶν Ἀγγέλων, φανερόντας τὴν ἐνότητα τῆς ἐπὶ γῆς καὶ τῆς
ἐπουρανίου Ἐκκλησίας, πανηγυρικῶς ἀνακηρύσσομεν: «Σήμερον σωτηρία τῷ
κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὡς παντοδύναμος» (Κανὼν τοῦ Πάσχα, Ωιδὴ δ',
εἰρμός).

Τὸ Πάσχα Κυρίου εἶναι ἡ λαμπρὰ ἀπόδειξις τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς
ἀπεράντου ἀγάπης τοῦ Πλάστου πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡ ἀρχὴ τῆς
ἱστορίας, ὅπως γνωρίζομεν, ἀμαυρώθη ὑπὸ τῆς πνευματικῆς τραγωδίας: ἡ
πτῶσις τῶν Πρωτοπλάστων ἔκλεισε τοῖς ἀνθρώποις τὰς πύλας τοῦ Παραδείσου,
ἐνῶ αἱ ταλαιπωρίαὶ καὶ ὁ θάνατος ἔγιναν ἔκτοτε ἀναπόφευκτοὶ συνέπειαι τῆς
ἀμαρτωλότητος τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ οὖν ἄνθρωποι, καίπερ ἀπολέσαντες τὴν πρὸς
τὸν Θεὸν – Πηγὴν τῆς ζωῆς – κοινωνίαν, ὅμως τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς ἀγάπης
Αὐτοῦ οὐκ ἐστερήθησαν.

Παραλλήλως, ὅπως γράφει ὁ Νικόλαος Καβάσιλος, ἅγιος τοῦ 14^{ου} αἰ., «τὸ
μὲν φίλτρον [τοῦ Θεοῦ] ὑπερφνὲς ἦν, τὸ δὲ σημεῖον ᾧ δῆλον ἂν ἦν οὐ προσῆν» (Περὶ
τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Λόγος ἔκτος (ς')). Ἡ ἀγάπη ἀποκαλύπτεται διὰ τῆς
ἀγαθοεργίας πρὸς τὸν πλησίον καὶ διὰ τῆς προθυμίας, τῆς ἐκουσίας ὑπὲρ αὐτοῦ
ἀνοχῆς τῶν δυσκολιῶν, τῆς στενοχωρίας ἀκόμη καὶ τῶν παθημάτων, καὶ ὁ
Σωτὴρ ἐπιδεικνύει καὶ τὸ μὲν καὶ τὸ δέ. Ἐν τῇ Σαρκώσει Αὐτοῦ ἀνακαινίζει τὴν
φθαρεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας ἀνθρωπίνην φύσιν, ἐν τῷ σταυρικῷ Αὐτοῦ ἀγῶνι
μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ κακοῦ. «Οὕτως ἐλάβομεν τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν
– συμπεραίνει ὁ Ὅσιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος – τοῦ Κυριακοῦ Σώματος ἐγεύθημεν, ἀντὶ

τῶν καρπῶν τοῦ δένδρου...ἐρραντισμένοι τῷ δικαίῳ Αὐτοῦ αἵματι ἀπὸ κατάρας καὶ δι'ἐλπίδος ἀναστάσεως...ζῶμεν τῇ ζωῇ Αὐτοῦ» (Ἑρμηνεία τοῦ Τετραευαγγελίου, 21).

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος ἠνέωξε τῇ ἀνθρωπότητι τὰς πύλας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν καὶ ἔδωκε τὸ διαχρονικὸν νόημα εἰς τὴν ἐπίγειον ὑπαρξίν ἡμῶν. Ὁ Κύριος ἐδωρήσατο ἑαυτὸν πᾶσι τοῖς πιστοῖς εἰς Τοῦτον, ὡς τύπον ἀρετῆς καὶ ἀπέκτησεν ἀφθαρσίαν, ἵνα τοῖς βήμασι Αὐτοῦ στοιχοῦντες πορεύσονται καὶ πάντες οἱ σφζόμενοι, ὅπως γράφει σχετικῶς ὁ Ὅσιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητῆς (Ἀπορίαι, 42). Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐντεῦθεν, ἀπὸ τῆς γῆς, ὀφείλομεν ἵνα διδαχθῶμεν ἀναπνέοντες τὸν ἀέρα τῆς αἰωνιότητος, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ (Κολ. 3. 9), οἰκοδομοῦντες τὴν ζωὴν ἡμῶν κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ μετέχοντες τῶν Μυστηρίων τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, κληρονόμου τῶν μεγάλων ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πίστις εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἀποσβεννύει τὴν φλόγα τῶν τρικυμιῶν τοῦ βίου καὶ ἐπιτρέπει νὰ σταθῶμεν ὑπεράνω τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, βοηθεῖ νὰ ἀποκρούσωμεν τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ἀντιμετωπίζωμεν ποικίλας φοβίας. Ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν Θεῖαν ἀγάπην, καλούμεθα νὰ φανερώσωμεν ἀγάπην «ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου» (Α' Τιμ. 1.5). Ὡς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἔλεος Αὐτοῦ νὰ ἐπιδεικνύωμεν τὸ ἔλεος εἰς τοὺς πέριξ ἡμῶν ἀνθρώπους. Εἰς ἀπάντησιν τῆς φροντίδος Αὐτοῦ, νὰ φροντίζωμεν τὴν κοινωνικὴν ζωὴν συμφώνως πρὸς τὰ ὑψηλὰ εὐαγγελικὰ ιδεώδη.

Ὁ πασχαλινὸς θρίαμβος, πέραν τῶν ἐθνικῶν καὶ κρατικῶν ὁρίων, συνενώνει πνευματικῶς ἑκατομμύρια χριστιανούς, τοὺς κατοικοῦντας εἰς διαφόρους χώρας. Ὁ πολύφωνος ἐπίγειος οὗτος χορὸς ὁμοῦ μετὰ τῆς χορείας τῶν Ἀσωμάτων Ἐπουρανίων Δυνάμεων αἶνον ἀναπέμπει τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, σὺ γὰρ ὑπὲρ πάντων, ἐξέχεας τὸ αἷμά σου Χριστέ, καὶ ζωηφόρῳ τιμήματι, κόσμον ἐξηγόρασας (Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν Νεκρώσιμα, Ἦχος πλ. β', εἰς τὸν Ὁρθρον τοῦ Σαββάτου).

Ἡ εὐχαριστία αὕτη ἀπὸ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ἀπὸ χιλιετίας εἰς χιλιετίαν ἤχει νικηφόρως ἐφ' ὅλης τῆς γῆς, ἤχει ἀνεξαρτήτως οἰουδήποτε πειρασμοῦ, δυσκολίας ἢ δοκιμασίας. Δὲν παύει αὕτη καὶ σήμερον, ὅτε ὁ κόσμος πάσχει ἀπὸ φονικῆς λοιμώξεως.

Εἰς τὸν σημερινὸν οὐχὶ ἀπλοῦν καιρὸν εἶναι ἰδιαίτερος σημαντικὸν νὰ στηρίζωμεν ὅσους ἀσθενοῦν καὶ ἀδυνατοῦν, ὅσους θλίβονται ἐξαιτίας τῆς ἀπωλείας τῶν συγγενῶν τε καὶ οἰκείων αὐτῶν, ὅσους ἐστερήθησαν τῶν μέσων πρὸς τὸ ζῆν, ὅσους δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προσέλθωσιν εἰς ναόν. Ἄς παράσχωμεν τὴν κατὰ δύναμιν βοήθειαν εἰς τοὺς τεταλαιπωρημένους, ἄς μὴν φανῶμεν ἀδιάφοροι ἐναντι ὅσων χρῆζουσιν τῆς ἀνθρώπινης συμμετοχῆς, τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς φροντίδος.

Μόλις προσφάτως εξαιτίας τῶν μέτρων κατὰ τῆς ἐπιδημίας πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἀδυνατοῦσαν νὰ ἐκκλησιάζωνται. Ἡ ἀποκτηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν ἐμπειρία κατέδειξε τὸ κατὰ πόσον εἶναι σημαντικὸν νὰ ἐκτιμῶμεν καὶ νὰ χρησιμοποιῶμεν κάθε δυνατότητα πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν κοινὴν προσευχὴν, εἰς τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας καὶ τὰ ἅγια Μυστήρια, καὶ πρωτίστως εἰς τὴν Θεῖαν Εὐχαριστίαν, ἣτις μᾶς ἐνώνει μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀλλήλων.

Ἀγαπητοί μου, ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐορτῇ τοῦ Πάσχα ἐγκαρδίως συγχαίρω ὑμᾶς καὶ εὐχομαι ὑμῖν ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ οἰκτιρμοὺς παρὰ τοῦ Ζωοδότου Ἰησοῦ. Ὁ Ἐλεήμων Κύριος καταξιούτω πάντας ἡμᾶς ἐκτυπώτερον Αὐτοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας Αὐτοῦ καὶ γηθοσύνως μαρτυρεῖν:

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ!

ὁ Μόσχος καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν

Κύριλλος

Μόσχα,

Ἅγιον Πάσχα 2021